

POSTADRES Postbus 250 T 0297 29 16 16
3640 AG Mijdrecht F 0297 28 42 81
BEZOEKADRES Croonstadlaan 111 E gemeente@derondevenen.nl
3641 AL Mijdrecht I www.derondevenen.nl

**Gemeente
De Ronde Venen**

De heer A. Koks
Wethouder Wierdelsstraat 132
1107 DL AMSTERDAM ZUIDOOST

DATUM 21 december 2020
UW KENMERK --
ONS KENMERK 0047685/DV-ADV
UW BERICHT VAN --
CONTACTPERSOON Ilse van der Horst
DOORKIESNUMMER 0630956512
E-MAIL duurzaam@derondevenen.nl

ONDERWERP

Beantwoording vragen windmolens

Beste meneer Koks,

Op 24 september ontvingen wij uw Wob-verzoek. Naast het verzoek om documenten te delen, stelt u extra vragen. Ook in uw verzoek voor documenten lees ik tussen de regels door een aantal vragen. In deze brief geven wij u graag antwoord.

Reactie op uw vragen in Wob-verzoek

Verzoek A1a: Graag ontvangen wij de informatie neergelegd in Documenten waarop de besluitvorming is gebaseerd omtrent de keuze voor windenergie binnen de gemeente.

In 2016 nam de gemeenteraad unaniem de motie klimaatneutraal 2040 aan. Deze opdracht is uitgewerkt in het spoorboekje, het transitieontwerp Elektriciteit en de strategie Warmte. U heeft deze documenten bij de Wob-stukken ontvangen. De gemeenteraad heeft nog niet gekozen voor een bepaalde verhouding tussen zonne-energie en windenergie. De gemeenteraad kan bijvoorbeeld besluiten om alle benodigde energie met zonnepanelen, zonnepanelen op daken en nieuwe technieken op te wekken. Op dit moment is het uitgangspunt een energiemix van zon en wind, omdat dat een stabiele vorm van energieopwekking is. De raad kan echter ook voor alleen wind of alleen zon kiezen.

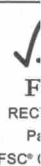
Verzoek F1: In de energiepuzzel worden burgers gevraagd om alle benodigde Tw in te zetten op de kaart. Het resultaat wordt weergegeven in een heatspot en dat wordt door de gemeente draagvlak genoemd. Is er onderzoek gedaan of een dergelijke meting als draagvlakindicator kan gelden en wat is de onderbouwing (bestuurlijk, wetenschappelijk of politiek) voor deze methodiek? Wij ontvangen graag van u van u de informatie neergelegd in Documenten die hierop betrekking heeft.

Nr.: 20.0014797
Reg.Datum:22/12/2020

VERZONDEN

22 DEC. 2020

Het komen tot zoekgebieden voor zon en wind is een zorgvuldig proces waarbij we verschillende belangen afwegen. Wij vinden het belangrijk om inwoners bij dit proces te betrekken omdat het over hun leefomgeving gaat. De Zon en Wind kaart is één van de manieren waarop we inwoners betrekken. De resultaten van de kaart geven ons een indicatie van de voorkeuren van inwoners. De resultaten vormen een element in de afweging voor zoekgebieden. Daarnaast wegen we de waarden en kwaliteiten van gebieden mee bij de keuze voor zoekgebieden. Met de participatie en inbreng van experts doen we een voorstel aan de raad. Uiteindelijk stelt de gemeenteraad zoekgebieden vast. Daarna doorlopen we een gebiedsproces waarbij we inwoners en andere belanghebbenden betrekken. Er zal dan weer een zorgvuldige afweging plaatsvinden.

Verzoek F2: In de energiepuzzel wordt aangegeven hoeveel TWhr/jaar nodig is voor de gemeente. Wij ontvangen graag van u de informatie neergelegd in documenten met betrekking tot restricties die erop toe zien dat de opbrengst naar de bewoners binnen de gemeente gaat en niet naar datacenters of andere grootgebruikers van energie.

Met inbreng van inwoners, belangengroepen en agrariërs hebben we extra voorwaarden opgesteld om ervoor te zorgen dat initiatieven extra zorgvuldig met ons landschap, natuur en inwoners omgaan. Deze voorwaarden zorgen onder andere dat inwoners financieel ook voordeel hebben van een zonneveld of windmolen in de buurt. Ook staat in de voorwaarden dat inwoners vroeg betrokken moeten worden. De voorwaarden kunt u hier vinden: www.derondevenen.nl/voorwaarden-zonenwind.

Verzoek F3: In de energiepuzzel worden burgers uitgenodigd turbines en zonnenvelden te plaatsen op een kaart. Zon op daken telt niet mee. Wij ontvangen graag van u de informatie neergelegd in Documenten met betrekking tot de berekening en/of het onderzoek naar het antwoord op de vraag hoeveel TWhr/jaar opgewekt kan worden op geschikte daken in binnen - en buitengebied in de gemeente. Ook ontvangen wij graag van u de informatie neergelegd in Documenten met betrekking tot de keuze of argumentatie dat burgers geen zon op daken mogen invullen in de energiepuzzel.

Zonnepanelen op daken en het gebruik van nieuwe technieken telden mee in de berekening in de Zon en Wind kaart. Beide opties stonden automatisch aangevinkt. Inwoners konden in de Zon en Wind kaart zon op daken en nieuwe technieken aan- of uitvinken om aan te geven of wij daar wel of geen gebruik van moeten maken.

In het Spoorboekje naar een Klimaatneutrale gemeente in 2040 (2017) staat beschreven dat 159 TJ opgewekt kan worden met zonnepanelen op geschikte daken in binnen- en buitengebied in de gemeente. Dat is ongeveer 13% van de elektriciteitsbehoefte. Hiervoor zijn de cijfers gebruikt uit de Klimaatmonitor die toen beschikbaar waren. In het transitieontwerp Elektriciteit (2018) staat dat we verwachten 15 tot 19% van de elektriciteitsvraag op te kunnen wekken met zonnepanelen op daken. Hieronder vallen verschillende daken, zoals daken van woningen, bedrijfsdaken, gemeentelijke gebouwen en daken in het buitengebied. Meer informatie kunt u lezen in het Spoorboekje en transitieontwerp Elektriciteit.

Verzoek F4: In de energiepuzzel gelden vrijwel alleen zonnevelden en windturbines als mogelijke bronnen. Een klein percentage mag worden afgetrokken voor andere bronnen en dat heet innovatie. Wij ontvangen graag van u de informatie neergelegd in Documenten met betrekking tot een onderzoek waarop dit percentage is gebaseerd.

Als onderdeel van het transitieontwerp Elektriciteit is een potentieberekening gedaan. De uitkomst hiervan geeft aan dat 20 tot 30% van de toekomstige elektriciteitsvraag gedekt kan worden uit innovaties en doorontwikkeling van bestaande technieken. In deze berekening is gekeken naar de mogelijke lokale impact en de slagingskansen van de innovaties en ontwikkelingen. Daarmee is dit een realistisch percentage.

Beantwoording van uw vragen

1. *Zijn er bij de grenswijziging van de gemeente Amsterdam en Abcoude (en provincie grenzen) verplichtingen ten aanzien van het Geingebied gesteld en is de gemeente op de hoogte van het Tweede Kamer besluit en de vergadertekst daaromtrent (2de Kamer, vergaderjaar 1987-1988, 20318, nr 4, blz 10)?*

Wij zijn op de hoogte van het document van de Tweede Kamer. Er zijn documenten over dit onderwerp. Die vindt u in het Regionaal Historisch Centrum. Wilt u de documenten bekijken? Maak dan een afspraak met het Regionaal Historisch Centrum. Voor meer informatie kijk op <https://www.rhcvechtenvenen.nl/contact>.

De stukken die nuttig zijn, zijn:

- *Toegang 1011 GA Abcoude, 1941-1990 Inventarisnummer 726. Het oude nummer is 1293. Stukken betreffende de wijziging van de grenzen van de gemeenten Abcoude, Amsterdam, Nederhorst den Berg, Nigtevecht, Ouder-Amstel, Weesp en Weesperkarspel, 1964-1973.*
 - *Inventarisnummers 2685 t/m 2692 en dan met name 2690 t/m 2692. Stukken betreffende de herindeling van gemeenten in het westelijk deel van de provincie Utrecht, 1979-1988. Het oude nummer is 2012.*
 - *Inventarisnummer 2840. Stukken betreffende knelpunten in het beloop van de provinciegrens tussen Utrecht en Noord-Holland, 1990-1991. Het oude nummer is 2905.*
2. *Op grond waarvan is besloten welke rekenmethodiek ten grondslag wordt gelegd om energie op daken binnen gemeentegrenzen niet mee te tellen en de productie voor het landelijk net wel mee te tellen?*

We hebben uitgerekend wat de elektriciteitsbehoefte is van onze gemeente in 2040. Denk hierbij aan het elektriciteitsgebruik van inwoners, bedrijven en verkeer. Een deel van deze behoefte wekken we op met zonnepanelen op daken. Wij hebben laten uitrekenen hoeveel elektriciteit dat is als we de beschikbare daken maximaal volleggen met panelen. Daarbij kijken we naar de totale theoretische opwek van de zonnepanelen. We maken geen onderscheid tussen de elektriciteit die we direct gebruiken, en de elektriciteit die we (tijdelijk) aan het landelijk net leveren. Dit is een gebruikelijke rekenmethode. U vindt deze berekeningen in het transitieontwerp elektriciteit. U heeft dat ontvangen bij de Wob-stukken.

3. *Hoe is het besluitproces geweest omtrent de keuze om ambitieuzere doelstellingen te realiseren dan vereist in het Klimaatakkoord?*

In 2016 nam de gemeenteraad unaniem de motie klimaatneutraal 2040 aan. In 2017 heeft de gemeenteraad het spoorboekje vastgesteld. Het spoorboekje geeft de route aan voor de energietransitie van de gemeente. Pas in 2019 is het Nationaal Klimaatakkoord gepresenteerd. De doelstelling van onze gemeente stond dus al vast voor het sluiten van het klimaatakkoord. Binnen de Regionale Energie Strategie van U16 is een bijdrage van de regio aan het klimaatakkoord vastgesteld. Daarvoor telt alles wat binnen gemeentegrenzen opgewekt wordt mee voor het bod. De windmolens en zonnenvelden die al in de 16 gemeenten staan tellen ook mee voor het bod. De energie die wij als gemeente opwekken telt ook mee voor het bod. Wij streven dus naar het behalen van onze eigen ambitie; klimaatneutraal in 2040.

Als gemeente zijn wij een snelle volger. Dit betekent dat wij gebruikmaken van de ervaringen van andere gemeenten die vooroplopen. En dat wij genoeg tijd hebben om te onderzoeken wat het beste bij onze gemeente past. Gemeenten die deze stappen nog niet zetten hebben minder tijd hiervoor.

4. *Heeft de gemeente aan partijen de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de geschiktheid van locaties binnen de gemeente voor plaatsing van windturbines?*

We hebben geen onderzoek gedaan naar de geschiktheid van bepaalde locaties voor windmolens. Hier hebben we bewust voor gekozen. We vinden het belangrijk om inwoners en experts hierin mee te nemen. In september 2020 zijn we begonnen met het participatietraject. Tijdens dat traject bekijken we samen met inwoners en experts welke gebieden geschikt en minder geschikt zijn voor windmolens en/of zonnevelden. Uiteindelijk beslist de gemeenteraad over de zoekgebieden. Binnen de vastgestelde zoekgebieden faciliteert de gemeente het gesprek met inwoners en ontwikkelaars over mogelijke locaties.

5. *Heeft de gemeente aan partijen opdracht gegeven om het Gein (of delen van het Gein) te toetsen op geschiktheid voor plaatsing van windturbines?*

Nee, dit is niet gedaan. Zie ook het antwoord op vraag 4.

6. *Heeft de gemeente zelf een indicatieve toets uitgevoerd of het Gein (of delen) geschikt zullen zijn voor turbines? Heeft de ODRU dit gedaan of is de ODRU hierbij betrokken geweest?*

Nee, dit is niet gedaan. Zie ook het antwoord op vraag 4.

7. *Is er overleg geweest of communicatie anderszins tussen de Gemeente en/of Schiphol en/of Veenwind en/of Windunie en/of de Rijksoverheid, waaronder de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) met betrekking tot de toegestane maximale bouwhoogte in het Geingebied?*

De gemeente heeft gesproken met het ILT over de hoogtebeperkingen in de hele gemeente De Ronde Venen. Door hoogtebeperkingen in onze gemeente moeten we voor de bouw van een object boven de 146 meter toetsen bij Schiphol of dit mogelijk is.

8. *Is de gemeente op de hoogte van het feit dat het Geingebied en specifiek de voorgestelde polder tussen de 2 fortten (inundatie velden) onderdeel is van De Stelling van Amsterdam (Unesco Werelderfgoed) en waarom zijn windturbines hier op voorhand en op kaarten (o.a. van de energiepuzzel) niet op uitgesloten? Kunt u aangeven met welke deskundigen u hierover heeft geconsulteerd en wat de conclusies daaruit waren?*

Wij zijn op de hoogte van het feit dat een deel van het Gein behoort tot de Stelling van Amsterdam. Daarmee is een deel van het Gein Unesco Werelderfgoed. Het andere deel is geen Unesco Werelderfgoed omdat het niet bij de Stelling van Amsterdam hoort.

We hebben er bewust voor gekozen geen gebieden vooraf uit te sluiten. We hebben die gebieden uitgesloten als ze daar wettelijk niet mogen komen, zoals in de bebouwde kom en in Natura 2000 gebied. Gebieden zoals de Stelling van Amsterdam sluiten we niet vooraf uit. Omdat de regelgeving zonnevelden en windmolens hier wel toestaat, tenzij ze voldoen aan extra voorwaarden. Dit was de conclusie uit ons gesprek met gemeentebambtenaren en provinciebambtenaren die werken op het gebied van cultuurhistorie.

Om bovenstaande redenen sloten we de gebieden die vallen onder de Stelling van Amsterdam, weidevogelkerngebied, NatuurNetwerk Nederland of de hoogtebepalingen van Schiphol niet uit van windmolens in de Zon en Wind kaart. De gemeenteraad heeft op 1 oktober een motie aangenomen om de Stelling van Amsterdam uit te sluiten van windmolens.

9. *Heeft er communicatie plaatsgevonden tussen Windunie en de gemeente? Wie was de initiatiefnemer van deze communicatie?*

Wij voeren af en toe gesprekken met ontwikkelaars, zoals de Windunie. Ontwikkelaars initiëren deze gesprekken. In die gesprekken geven wij aan dat wij eerst met inwoners en experts een zorgvuldig proces doorlopen om te komen tot zoekgebieden. Wij geven ook aan dat de gemeente geen initiatieven in behandeling neemt tot die tijd.

10. *Heeft de gemeente gesproken of gemailld met grondeigenaren in het Geingebied over mogelijke plaatsing van windturbines? Wie was de initiatiefnemer van deze communicatie?*

Wethouder Kiki Hagen heeft agrariërs eind 2019 aangeboden om op bezoek te komen als zij daar behoefte aan hadden. Zij deed dit aanbod in het kader van het participatietraject rond de voorwaarden voor zonnevelden en windmolens. Het doel van de gesprekken was om aandachtspunten en zorgen van agrariërs op te halen. Zodat we deze waar mogelijk konden opnemen in de beleidsnota 'Voorwaarden voor zonnevelden en windmolens'. Verschillende agrariërs hebben toen een gesprek aangevraagd waaronder een aantal agrariërs in het Gein. De voorwaarden zijn in juni 2020 vastgesteld. In deze gesprekken hebben wij aangegeven dat de raad de zoekgebieden op zijn vroegst in april 2021 vaststelt en dat er dan duidelijkheid ontstaat of het gebied geschikt is voor de door hen gewenste ontwikkeling. Wij hebben ook aangegeven dat de gemeente geen initiatieven in behandeling neemt tot die tijd. Tijdens het gebiedsproces gaan we met inwoners en ontwikkelaars in gesprek om te kijken wat het beste bij het

gebied past. Vervolgens moet beoordeeld worden of een initiatief voldoet aan de voorwaarden en wet- en regelgeving.

11. Heeft de gemeente gesproken met Veenwind over het Geingebied en over mogelijke plaatsing van windturbines? Wie was de initiatiefnemer van deze communicatie?

Wij hebben regelmatig gesprekken met Veenwind over allerlei onderwerpen. We bespreken soms ook het initiatief voor windmolens in het Gein. Soms neemt Veenwind het initiatief voor een gesprek, soms de gemeente.

12. In de energiepuzzel wordt ervan uitgegaan dat burgers voldoende geïnformeerd zijn om een zo belangrijke keuze over de geschikte locaties. Op grond waarvan gaat de gemeente ervan uit dat deze informatie breed bij de burgers aanwezig is?

Het komen tot zoekgebieden voor zon en wind is een complex proces waarbij we verschillende belangen zorgvuldig afwegen. De resultaten van de kaart geven ons een indicatie van de voorkeuren van inwoners. De resultaten vormen één element in de afweging voor zoekgebieden. Wettelijke kaders, onze aanvullende randvoorwaarden, de afweging die gemaakt wordt tussen verschillende elementen zoals de landschappelijke kwaliteit geven genoeg borging om tot een zorgvuldige invulling van de zoekgebieden te komen.

Wethouder Kiki Hagen legt onze opgave ook uit in het filmpje dat met de zon- en windkaart verspreid is. In 2018 zijn we gestart met het informeren van onze inwoners over onze opgave. Dit doen we via verschillende kanalen: de gemeentepagina in De Groene Venen (voor 2020 in het Witte Weekblad), redactionele artikelen in de regionale dag- en weekbladen, de gemeentelijke sociale media kanalen, de nieuwsbrief Duurzaamheid, de gemeentelijke website en www.duurzaamderondevenen.nl. Ook hebben we inwonersbrieven gestuurd en inwoners uitgenodigd voor verschillende fysieke bijeenkomsten.

13. Hoe heeft de gemeente gezorgd voor informatieoverdracht richting burgers omtrent de energiepuzzel?

Wij hebben inwoners opgeroepen de Zon- en windkaart in te vullen. Dit hebben we gedaan via onderstaande kanalen:

- Brief naar alle huishoudens in de gemeente
- nieuwsbericht op de gemeentewebsite
- nieuwsbericht + video op duurzaamderondevenen.nl
- nieuwsbrief van duurzaam de ronde venen (ruim 1200 abonnees)

- sociale media
- themapagina's in de Groene Venen
- redactionele artikelen op 0297.nl, AD.nl, Nieuwe Meerbodel en Groene Venen
- mailing naar belangengroepen
- posters langs de weg
- aanwezigheid op de markt in Abcoude en Mijdrecht
- interne communicatie: intranetbericht en e-mail aan collega's met oproep om hun netwerk in te schakelen

We hebben onderstaande middelen ingezet om inwoners te helpen met het invullen van de digitale kaart:

- chat op de zon- en windkaart
- telefonische ondersteuning
- contact via de e-mail
- inloopsprekuren bij de servicepunten in Abcoude, Mijdrecht en Wilnis
- aanwezigheid op de markt in Abcoude en Mijdrecht

14. *Is de webinar van 9 september bedoeld geweest om burgers toe te rusten om de moeilijke beslissingen bij de energiepuzzel te nemen? Zo ja, waarom is de webinar dan niet duidelijk als zodanig aangekondigd?*

De webinar van 9 september had als doel om inwoners te informeren over de RES U16.

15. *In de Energiepuzzel worden bepaalde gebieden uitgesloten als zoekgebied en andere niet, los van de landelijke criteria. Zijn er binnen de gemeente al criteria voor het aanwijzen van zoekgebieden geformuleerd (in concept of definitief) nog voordat de criteria voor zoekgebieden in de raad besproken zijn? Waarom zijn deze criteria niet eerder gedeeld met de raad of gedeeld met het publiek?*

We hebben er bewust voor gekozen geen gebieden vooraf uit te sluiten. We hebben dié gebieden uitgesloten als ze daar wettelijk niet mogen komen, zoals in de bebouwde kom en in Natura 2000 gebied. Gebieden zoals de Stelling van Amsterdam sluiten we niet vooraf uit. Omdat de regelgeving zonnevelden en windmolens hier wel toestaat, tenzij ze voldoen aan extra voorwaarden. Dit was de conclusie uit ons gesprek met gemeenteambtenaren en provincieambtenaren die werken op het gebied van cultuurhistorie.

De raad heeft ook gevraagd welke criteria wij hanteren voor het aanwijzen van zoekgebieden. Wij lichten dit toe in de memo 'Afwegingen voor zoekgebieden'. Deze memo was een van de stukken van de

raadsvergadering van 1 oktober 2020. Wij hebben de memo ook op de website www.duurzaamderondevenen.nl gepubliceerd en verwijzen hiernaar in onze nieuwsbrief. In de besluitbrief verwijzen wij ook naar deze memo.

Neem gerust contact met mij op als u nog vragen heeft

Heeft u nog vragen? Ik beantwoord ze graag. U kunt mij bereiken via duurzaam@derondevenen.nl of door de bellen naar 06-30956512. Ik ben maandag tot en met donderdag bereikbaar tussen 09.00 en 16.30 uur.

Met vriendelijke groet,

Wybrand Boersma
Afdelingshoofd Ruimte
Gemeente De Ronde Venen

BIJLAGE(N)

--

REGISTRATIENUMMER